

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o budżetach funduszków krajowych w ściślejszem i obszerniejszem znaczeniu, tudzież funduszków samoistnych na rok 1868.

Wysoki Sejmie!

Wedle preliminarza przez Wydział krajowy Wysokiej Izbie przedłożonego ogół wydatków funduszu krajowego o ściślejszem i obszerniejszem znaczeniu miałyby wynosić 1,093.132 złr. Komisya budżetowa zniża te wydatki do sumy 778.431, pomimo że znajdują się niektóre rubryki, których wydatki w projekcie komisyi są popodwyższane.

Sprawozdania szczegółowe wykazują i uzasadniają pojedyncze różnice, jakie między preliminarzem Wydziału krajowego a projektem komisyi zachodzą, w ogólnem przeto sprawozdaniu ogranicza się komisya do podniesienia zmian najważniejszych. Zmiany te są:

Wydatki na koszt zarządu Wydziału krajowego zniża komisya z 85.166 złr. 61.486 złr. również zniża wydatki na drogi z 440.563 złr. na 189.289 złr. Z przyjemnością zaś zapisuje komisya, iż była w stanie wydatki na cele naukowe podnieść z 24.654. złr. na 32.354 złr.

W obec tak znacznego zniżenia wydatków wystarczałyby na rok bieżący mniejsze dodatki do podatków jak po 15 centów od reńskiego, gdy jednakże rok bieżący jest już na schyłku, przeto komisya nie jest za zniżeniem ich, zwłaszcza iż są już w większej części powybierane, a natomiast oszczędzone w ten sposób na rok bieżący 91.000 złr. przeniesione zostaną na budżet następnego roku, którego wydatki będą o wiele znaczniejsze.

Dla oszczędzenia kosztów druku, komisya kazała te tylko części preliminarza Wydziału krajowego przedrukowywać, w których od projektu Wydziału odstępuje, w innych zaś częściach powołuje się na pomieniony preliminarz, który znajduje się w rękach każdego posła.

Z tych powodów nie przedrukowuje także komisya preliminarzy funduszków samoistnych, to jest funduszu domestykalnego, szkoły kucia koni, Kościuszki, stanowego sierocińskiego i kultury krajowej, gdyż takowe bez zmian Wysokiej Izbie do przyjęcia zaleca.

Bocheński
przewodniczący

Zyblikiewicz
sprawozdawca.

Sprowozdanie

Komisji budżetowej i podatkowej Landu węgierskiego wiedeńskiego w sprawie budżetu na rok 1888.

Wysoki Sejm

Wedle preliwiarza przez Wydział krajowy Węgier, który przedłożył w dniu 15 kwietnia 1888 r. budżet na rok 1888, w którym przewidziano dochody z podatków i opłat w kwocie 178.431.000 koron, a wydatki w kwocie 178.431.000 koron, pomimo że rozbieżność między nimi wynosiła 0 koron.

Sprowozdanie szczegółowe wykazało, że wydatki przekroczyły dochody o kwotę 178.431.000 koron, co spowodowało konieczność podniesienia podatków i opłat.

Wydział krajowy węgierski, który przedłożył budżet na rok 1888, nie wydatki na cele państwowe podniósł z 24.074 złr na 32.324 złr, a wydatki na cele państwowe podniósł z 182.380 złr na 182.380 złr.

Wobec znacznego zwiększenia wydatków państwa, konieczne stało się podniesienie podatków i opłat, co spowodowało konieczność podniesienia podatków i opłat.

Dla pokrycia kosztów druku, komisja kaszubska w dniu 15 kwietnia 1888 r. przedłożyła budżet na rok 1888, w którym przewidziano dochody z podatków i opłat w kwocie 178.431.000 koron, a wydatki w kwocie 178.431.000 koron.

Z tego powodu nie przedrukowano także komisja kaszubska w dniu 15 kwietnia 1888 r. przedłożyła budżet na rok 1888, w którym przewidziano dochody z podatków i opłat w kwocie 178.431.000 koron, a wydatki w kwocie 178.431.000 koron.

Bocheński

Przewodniczący

W. Biliński
Przewodniczący

Docho d y.

(stronica 14—16.)

Referent p. Dr. Zyblikiewicz.

I. Odsetki od obligacyj.

Poz. 1. do 4. Fundusz krajowy posiada kapitał 198.698 złr. 11 c. w papierach publicznych, uzbierany na budowę dróg krajowych w Galicyi Zachodniej.

Wydział krajowy postawił wniosek, ażeby cały zapas tych efektów sprzedanym i na cele właściwe użytym został, — a spodziewając się iż Sejm krajowy będzie zwołany wcześniej, zamieścił na budżecie 1868. r., dochód tylko za pierwsze półrocze r. b. z odsetków od tych papierów, w łącznej kwocie 4.976 złr.

Gdy jednak zwołanie Sejmu się przewlekło, i efekta wspomniane w ciągu roku bieżącego nie będą sprzedane, przeto komisya budżetowa zamieszcza na budżecie przypadające za drugie półrocze 1868. odsetki w kwocie . . . . . 4.976 złr.

I stawia wniosek:

Wysoka Izba uchwali: Dochód z odsetków od obllgacyj, ma być na budżecie roku 1868. zamieszczoną w kwocie . . . . . 9.952 złr.

II. Sprzedaż obligacyj.

Poz. 5. Wydział krajowy zamieścił stosownie do powyż wspomnianego wniosku — jako dochód ze sprzedaży efektów, obliczoną wedle kursu z miesiąca maja r. b. wartość realną tychże efektów w kwocie . . . . . 155.419 złr.

Ponieważ jednak sprzedaż ta jak już powiedziano — nie nastąpi w roku bieżącym, przeto pozycya ta z budżetu odpada.

III. Rozmaite przypadkowe.

Poz. 6. Ażyo od brzęczącej monety sprzedać się mającej . . . . . 10 złr
Z wypowiedzianych powyżej przyczyn, zamiast preliminowanego przez Wydział krajowy dochodu półrocznego 7 złr., zamieszcza się tutaj całoroczny z ażya spodziewany dochód, za sprzedać się mającą monetę brzęcząca pobieraną w rocznej kwocie 68 złr. jako odsetki od obligacyj pożyczki narodowej, i stawia się wniosek:

„Wysoka Izba uchwali: jako ażyo ze sprzedaży monety brzęczącej zamieszcza się na budżecie na rok 1868. kwota 10 złr.“

Poz. 7. Z odnajmu ubikacyj sejmowych . . . . . 300 złr.

„ 8. Odsetki od lokowanych pieniędzy obrotowych . . . . . 1.500 złr.

Ostatnie dwie pozycye preliminuje się wedle wniosku Wydziału kraj. bez zmiany.

Suma dochodów . . . . . 11.762 złr

Preliminarz specjalny

funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu.

Wydatki.

I.

Koszta Reprezentacji krajowej.

A. Sejm krajowy (stronica 17 do 18.)

Referent: poseł ks. Pietrusiewicz.

Preliminarz Wydziału krajowego przyjmuje trzechmiesięczne trwanie Sejmu w dwukrotnem zebraniu onegoż w r. 1868.

Komisyja sprawdziwszy i rozpoznawszy poszczególne rubryki, wnosi ażeby na budżecie zamieścić:

Poz. 1.	Czynsz najmu sali i lokalności sejmowych	3.000	złr.
" 2.	Koszta podróży pp. posłów	6.050	"
" 3.	Dyety dla 143 posłów na 2 miesiące	26.000	"
" 4.	Koszta druków dla Sejmu	7.000	"
" 5.	Spisywanie sprawozdań sejmowych	5.400	"
" 6.	Urządzenie sali sejmowej	400	"
" 7.	Pisarze dzienni, służba, oświetlenie i inne wydatki	4.000	"
		<u>4.000</u>	51.850 złr.

B. Wydział krajowy (str. 18.).

" 8.	Marszałek krajowy	4.200	złr.
" 9.	Dla sześciu Wydziałowych po 2.100 złr.	12.600	"
" 10.	" Zastępców	3 000	"
		<u>3 000</u>	19.800 złr.

Potrzeby na Sejm i Wydział krajowy (rub. I) wynoszą razem . . . . . 71.650 złr.

Przy pozycyi 2. zredukowano potrzeb na koszta podróży dla posłów, tylko na jednorazową podróż do Lwowa i na powrót, ponieważ spodziewane przez Wydział krajowy dwukrotne zwołanie Sejmu w ciągu 1868. roku nie nastąpi.

Przy pozycyi 3. prelliminował Wydział krajowy kwotę 39.000 złr. na 3miesięczną kadencję sejmową, tytułem dyet dla 143 posłów. Ponieważ Sejm prawdopodobnie trwać będzie najdłużej dwa miesiące, przeto niższe należy tę pozycję na 26.000 złr.

W skutek tych odmian, prelliminowana przez Wydział krajowy suma ogólna rubryki I. w kwocie 90.700 złr. zmniejsza się na . . . . . 71.650 złr.

II.

Koszta zarządu.

(stronica 19 do 24.).

Wydział krajowy prelliminuje :

Poz. 11.	Płace urzędników I. conceptowych	17.000	złr.
	II. rachunkowych	16.400	"
	III. kasowych	5.000	"
	IV. technicznych	7.600	"
	V. manipulacyjnych	9.500	"
	VI. dyurnistów dla 3ch oddziałów	4.667	"
		<u>4.667</u>	60.167 złr.

	z przeniesienia	60.167 złr.
poz. 12. Żasługi stróżów		900 „
„ 13. Emolumenta		562 „
„ 14. Czynnz za pomieszkanie		6.000 „
„ 15. Remuneracye		3.155 „
„ 16. Potrzeby kancelaryjne :		
a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych		1.500 „
b) Sprawienie mebli		2.000 „
c) Potrzeby do pisania		800 „
d) Papier do druków i druki		1.000 „
e) Oprawa ksiąg i dzienników		600 „
f) Oświetlenie		400 „
g) Opał		1.120 „
h) Uzupełnienie biblioteki Wydziału		600 „
i) Rozmaite drobne wydatki		300 „
„ 17. Koszta podróży i dyety		3.000 „
„ 18. Pensye i zaopatrzenia		2.732 „
„ 19. Dary z łaski		330 „
	Razem	85.166 złr.

Z przyczyny jednak, iż wiele posad konceptowych, rachunkowych i kasowych nie jest obsadzonych, dalej iż oddział techniczny wcale nie istnieje jeszcze,— naostatek iż i w innych rubrykach w roku 1868. nieco zaoszczędzić będzie można, uczynił Wydział krajowy (na stronie 11. sprawozdania poz. 6.) wniosek odtrącenia od tej rubryki tytułem zaoszczędzenia

25.000 złr.

któren to wniosek przyjmuje i zaleca komisya jako odpowiedni.

Po odtrąceniu wynosiłaby suma potrzeby rub. II.

60.166 złr.

Jednakże komisya budżetowa do pozycyi 3. „Emolumenta“,— do preliminowanej przez Wydział krajowy kwoty 562 złr. dodaje jeszcze 1320 złr. tytułem dodatków na pomieszkania na 4ty kwartał 1868. w wysokości 20% od stałych płac, wynoszących obecnie 26 400 złr. w. a. dla urzędników i sług Wydziału krajowego, nie mających pomieszkania w naturze, a to w skutek petycyi tychże urzędników i w uwzględnieniu nadzwyczajnej drogości pomieszkań we Lwowie, tudzież że urzędnicy c. k. Rządu we Lwowie, we Wiedniu, Pradze, Tryeście, Peszcie i t. d. przy lepszej płacy, zaś urzędnicy Wydziałów krajowych w tychże miastach z wyjątkiem Lwowa, również przy lepszych płacach — pobierają 25 do 30 procentów od płac tytułem dodatków na mieszkania, które tam nie są droższe, aniżeli we Lwowie. Tym sposobem wynosić będzie suma ogólna kosztów zarządu: 61.486 złr. w. a. Na przyszłość dodatek na mieszkanie będzie zamieszczany w rubryce Emolumenta w wysokości 20% od płac, lecz tylko urzędnikom i sługom obecnie w czynnej służbie Wydziału krajowego zostającym. Komisya przeto stawia wniosek następujący:

Wysoka Izba raczy uchwalić: Tytułem dodatków na pomieszkania dla obecnie w czynnej służbie Wydziału krajowego pozostających urzędników i sług, wyznacza się 20% od płac z kasy krajowej pobieranych, i zamieszcza się w budżecie krajowym należność za 4ty kwartał r. 1868 w kwocie 1.320 złr.

III.

Koszta leczenia ubogich chorych.

(stronica 25)

Referent p. Ludwik hr. Wodzicki.

Poz. 20. Preliminowaną przez Wydział krajowy przeciętną kwotę potrzeby . . . . . 244.000 złr.

komisya budżetowa proponuje bez zmiany do przyjęcia z odwołaniem się jednakże do osobnego w tej mierze sporządzonego sprawozdania i wniosku do ustawy.

IV. i V.

Koszta szczepienia i sanitarne.

(stronica 27. i 28.)

Referent p. Ludwik hr. Wodzicki.

Ze względu na tę okoliczność, że koszta szczepienia ospy i koszta sanitarne już z natury swojej należą do zakresu działania państwowego, a ustawy grudniowe zastrzegły całe ustawodawstwo sanitarne dla Rady Państwa; — zważywszy, że koszta szczepienia ospy i koszta sanitarne z każdym rokiem wzmagają się znacznie, pomimo że w ostatnich latach daty statystyczne wykazują zmniejszenie się ludności w królestwach Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem, a że nadto fundusz krajowy mając ponosić ciężary, nie ma i mieć nie może odpowiedniego wpływu na wydatki w tym zakresie działania — za sprawę państwową uznanem, — komisya budżetowa nabyła przekonania, że koszta ztąd wynikające nie z funduszków krajowych, lecz ze Skarbu Państwa ponoszone być winny, i dlatego też w budżecie na rok 1869. komisya wnosić będzie zupełne wykreślenie tak rubryki kosztów szczepienia jako też rubrykę następną — kosztów sanitarnych w ogólności.

Ponieważ jednak rok 1868. jest na ukończeniu, a znaczna część wydatków w tych rubrykach przez Wydział krajowy wedle dotychczasowej praktyki już poczynioną była, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy wydatki/preliminowane w budżecie na rok 1868. a mianowicie: rubrykę IV. w kwocie . . . . . 17.126 złr.
i rubrykę V. w kwocie . . . . . 29.126 „
przyjąć.“

VI.

Zasilki dla zakładów dobroczynności.

(stronica 29.)

Referent pp. Dr. Zyblikiewicz i Ludwik hr. Wodzicki.

Poz. 24. Dla domu ubogich i sierot w Krakowie	5.424 złr.
„ 25. Dla zakładu siostr miłosierdzia w Czerwonogrodzie	158 złr.
„ 26. Subwencya na budowę szpitalu nowego w Krakowie, a mianowicie na umorzenie proponowanej z funduszu św. Łazarza pożyczki z odsetkami	9.600 złr.
na dodatek dla przyspieszenia budowy	5.400 „ 15.000 „
Suma	20.582 „

Te trzy pozycje preliminaruje komisya budżetowa zgodnie z projektem Wydziału krajowego; — opuszcza zaś komisya preliminarowany w pozycji 27. budżetu krajowego zasilki na budowę domu obłąkanych we Lwowie w kwocie . . . . . 30.000 „

Przyjęcie pozycji 26. a wykreślenie pozycji 27. uzasadnia komisya budżetowa następnie:

Przyspieszenie a względnie jak najszybsze wykończenie w miarę możliwości budowy szpitalu w Krakowie i domu obłąkanych w Kulparkowie jest rzeczą bardzo pożądaną nie tylko z powodów humanitarnych, ale także z uwagi na odpowiedni zarząd funduszków krajowych, gdyż dopiero po ukończeniu pomienionych budowli, nastąpić będzie mogło zupełne oddzielenie działów szpitali, które są zakładami gminnymi i oddanie ich dotyczącym gminom, a tych znowu które jako zakłady krajowe pod wyłącznym zarządem Wydziału krajowego pozostają.

We wniosku dotyczącym, sumy 15.000 złr. na budowę szpitalu św. Łazarza w Krakowie, Wydział krajowy podaje możność natychmiastowego rozpoczęcia i dokonania, części przynajmniej budowy na istniejących już fundamentach, tym sposobem, iżby Wydział krajowy przejął papiery procentowe stanowiące majątek zakładowy tegoż szpitalu a natomiast używał gotówką w miarę potrzeby samę do wysokości 80.000 złr. Suma ta zwracaną byłaby w rocznych ratach po 4.000 złr. oprócz odsetków, a po spłaceniu jej, szpital byłby właścicielem nowo wystawionego gmachu. Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy na wniesiony przez Wydział krajowy powyższy projekt operacji finansowej, zezwolić, oraz przyjąć sumę preliminowaną na ten cel w kwocie 15.000 złr. w budżecie na rok 1868.“

Inaczej ze sumą 30 000 złr wniesioną przez Wydział krajowy na rzecz budowy domu obłąkanych w Kulparkowie. Na budowę tę istnieje już fundusz osobny wynoszący około 300.000 złr. a Wydział krajowy tym sposobem tylko uzasadnia wniosek swój, że ponieważ koszta tej budowy obliczone są na 500.000 złr. wypadłoby kiedyś po wydaniu tych pieniędzy, obciążyć jednorazowo budżet krajowy sumą 200.000 złr.; aby temu zapobiedz uważa Wydział krajowy za odpowiednie odkładanie rokrocznie po 30.000 złr. dopóki suma 500.000 złr. uzupełnioną nie będzie.

Na to zapatrywanie komisya budżetowa zgodzić się nie może; nie sądzi ona, aby było drogą odpowiednią ani właściwą obciążać budżet krajowy w latach aż nazbyt ciężkich dla widoków oszczędności na przyszłość.

Wszak po z użyciu owych 300.000 złr., które już dzisiaj na ten cel są złożone, roboty wykonane stanowiąc będą dostateczną hypotekę, aby na nią zaciągnąć można było pożyczkę amortyzacyjną, zwłaszcza przy takich rękojmiach, jakie nadaje każdemu instytutowi bankowemu, traktowanie z Wydz. krajow.

Komisya budżetowa wychodząc z przekonania, że droga ta daleko prędzej i skuteczniej doprowadzi do celu, a zarazem mniej obciąży budżet krajowy, wnosi:

Wysoki Sejm raczy:

1. Wykreślić sumę 30.000 złr. preliminowaną w rub. VI. budżetu krajowego na r. 1868.
2. zalecić Wydziałowi krajowemu rozpoczęcie bezwzględnie budowy gmachu w Kulparkowie funduszami już na ten cel istniejącymi a następnie — przedłożenie Sejmowi krajowemu planu operacji finansowej do pokrycia kosztów przenoszących wysokość tych funduszków.

VII.

Zasilki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

(stronica 30)

Referent p. Dr. Zyblikiewicz.

Poz. 28 A. Stypendya.

Preliminowane poz. lit. a) i b) dla 6 kandydatów pedagogii w Krakowie i 2 kandydatów w Tarnowie, włącznej w kwocie 504 złr. proponuje komisya do przyjęcia, i stosownie do przedłożonego przez Wydział krajowy projektu wnosi: „Wysoka Izba raczy stypendya pedagogiczne uznać jako stałe.“

Dalej wnosi komisya do zamieszczenia na budżecie:

lit. c. Dla 2 uczniów weterenaryi po 200 złr.	400	„
„ d. Dla 10 uczniów szkoły dublańskiej po 100 złr.	1.000	„

Poz. 29. B. Wsparcia dla zakładów i instytucyi krajowych.

lit. a) szkoły rolniczej w Czernichowie	5 000	„
„ b) szkoły rolniczej w Dublanach	5.000	„
„ c) zakładowi głuchoniemych we Lwowie	1.050	„
„ d) zakładowi ciemnych we Lwowie	500	„
„ e) komisji fizyograficznej w Krakowie	1.500	„
„ f) Teatrowi polskiemu we Lwowie	4.200	„
„ g) Teatrowi polskiemu w Krakowie	5.000	„
„ h) Towarzystwo muzyczne we Lwowie, pobierało dotychczas zasiłek roczny w kwocie 500 złr. W terażniejszej kandydencyi, Dyrekeya tego Towarzystwa przedłożyła Wysokiej Izbie prośbę o podwyższenie tego zasiłku. Komisya budżetowa uznając iż dotychczasowa kwota 500 złr. była rzeczywiście niedostateczną i pragnąc ażeby tak		

pożyteczna w kraju instytucya jak najbardziej się rozwinęła, zamieściła na budżecie na rok bieżący podwyższoną kwotę . . . . . 1.000 „
i wnosi: „Wysoka Izba raczy preliminowaną kwotę 1.000 złr. dla towarzystwa muzycznego we Lwowie na rok 1868. przyjąć.“

„ i) Płace dla 6 członków Rady szkolnej po 1 200 złr. . . . . 7.200 „

Wydział krajowy przedłożył wniosek, ażeby sześciom członkom Rady szkolnej, mianowanym z miast, z konsystorza i z kraju, w uwzględnieniu mnogich i ważnych zatrudnień, niemniej z powodu iż niektórzy członkowie mieszkając daleko ode Lwowa, kosztowne odbywać muszą podróże do załatwienia czynności odnośnych, udzielić po 1.200 złr. rocznie tytułem płacy. Komisya budżetowa po zbadaniu wszelkich okoliczności zamieszcza na budżecie przypadającą kwotę 7.200 złr. i wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: „Wymienionym powyżej sześciom członkom Rady szkolnej przyznaje się płaca roczna po 1.200 złr. każdemu.“

Suma rub. VII. 32.354 złr.

VIII.

Wydatki na utrzymanie pomników historycznych.

(Stronica 32.)

Referent p. Dr. Zyblikiewicz.

Poz. 30.	Na restaurację kaplicy Ś. Krzyża w katedrze krakowskiej	3.000 złr.
„ 31.	„ pomników historycznych we wschodniej części kraju, wedle propozycji konserwatora — przedłożonej Wydziałowi krajowemu	3.000 „
„ 32. a)	Na wydatki nieprzewidziane	500 „
b)	Na restaurację wielkiego ołtarza w kościele Panny Maryi w Krakowie komisya budżetowa w skutek przekazanej sobie przez Wysoki Sejm prośby, zamieszcza na budżecie roku bieżącego kwotę	2.000 „
	Razem	8 500 złr.

i zaleca Wysokiej Izbie przyjęcie tej pozycji.

IX.

Zwrot pożyczki krajowej z roku 1866 na zapomogę.

(Stronica 32.)

Referent p. Gross.

poz. 32.	Druga rata z rozdanej zapomogi w kwocie 124.851 na mocy ustawy z dnia 6. stycznia 1866. na wsparcie bezwrotne:	
a)	w kapitale	41.608 złr.
b)	„ odsetkach	4.161 „
	Razem	45.769 złr.

X.

Kwaterunkowe dla żandarmeryi.

(Stronica 33 — 36.)

Referent p. Poianowski.

poz. 34.	do 50. Projektowaną przez Wydział krajowy ogólną sumę wydatków tej rubryki, wnosi komisya bez zmiany do uchwalenia, — w kwocie	29.490 złr
----------	--	------------

Komisyja budżetowa zwraca uwagę Wysokiej Izby, że Rada Państwa dążąc do ulepszenia instytucji Żandarmeryi, powzięła na dniu 28. marca r. b. cały szereg rezolucyj, z których powzięta pod literą e. brzmi:

„Die Zuweisung der Bestellung der kompetenzmässigen Unterkunft für die Gendarmeriemannschaft an die Gemeinden der betreffenden Gendarmeriebezirke, im Interesse der Erleichterung des Staatsschatzes und der Landesfonde“

Jeśliby ta rezolucya Rady Państwa miała być uwzględnioną, ubyłoby wprawdzie na przyszłość z rubryki X. około 18.000 złr., ale natomiast około 29.000 złr. przybyłoby ciężaru gminom; — bo główny cel owej rezolucyj zmiernie nie do ulżenia funduszom krajowym, ale do zniesienia dotychczasowego obowiązku Skarbu Państwa — zwracania funduszowi krajowemu jak w budżecie naszym — około 11.000 złr. tytułem ryczałtu za pomieszkanie dla oficerów c. k. żandarmeryi i tytułem noclegowego (Schlafkreuzer).

Rada Państwa zdążyła tedy do ulżenia Skarbowi Państwa, a za to chce cały ciężar włożyć na gminy. — Gdy stosunki gmin w naszym kraju nie są po temu, by dziś już wkładać na nie ten nowy ciężar, — komisya budżetowa doradza Wysokiej Izbie — przeciwstawienie powyższej rezolucyj Rady Państwa — następującej uchwały:

„Obowiązek ponoszenia kosztów za dostarczenie kwater dla c. k. Żandarmeryi, nie ma być przeniesiony na gminy, — koszt ten i nadal będzie opłacany ze Skarbu Państwa i z funduszu krajowego.

XI

Podatki i daniny.

(Stronica 37)

Referent p. (2)

Poz. 51. Podatek dochodowy od oprocentowanych papierów publicznych, został patentem finansowym z dnia 27. czerwca 1868. znacznie podwyższony; — komisya budżetowa zmieniła przeto projektowaną przez Wydział krajowy cyfrę tej rubryki, zwłaszcza że i spodziewana sprzedaż rzeczonych papierów publicznych nienastąpi z powodów wyżej przytoczonych.

Wedle obliczenia dokonanego będzie wynosić podatek dochodowy:

a) od odsetków obligacyi loteryjnej z r. 1860. a to:

za 1. półrocze 1868. od 4.500 złr.	7°	315 złr.
„ 2. „ „ „ 4.500 „	20°	900 „

b) od odsetków obligacyi metalikowych i dawnych zapisów długu stanu:

za 1. półrocze 1868. od 462 złr.	7°	32 „	34 c.
„ 2. „ „ „ 462 „	16°	73 „	92 c.
Razem			1.321 złr. 26 c.

Komisya wnosi:

Wysoka Izba raczy uchwalić: Przyjmuje się na budżet krajowy tytułem podatków na rok 1868. kwotę 1.321 złr.

XII.

Drogi krajowe.

(Stronica 38.)

Referent p. Lud. Skrzyński

1. Na wydatki zarządu, które obejmują: płace urzędników i służb — podrózne, zakupno i naprawę oraz przechowanie miernicznych instrumentów i różnych narzędzi i naczyń — kwotę ogół. 47.867 złr. Zważywszy, iż w 3. pierwszych kwartałach wydano na potrzebę tę

zarządu kwotę . . . . . 33.985 złr. 33 c.

Dalej że w IV. kwartale na płace wypada $\frac{1}{4}$ preliminowanej ogólnej sumy 35.731 złr. 50 e. t. j. . . . . 8.932 „ 87 „

Na rekwizyta i najem lokali także $\frac{1}{4}$ preliminowanej sumy . . . . . 440 „ 75 „

Na podróże także $\frac{1}{4}$ ogólnej preliminowanej sumy . . . . . 669 „ 75 „

Ogółem 44.028 złr. 70 c.

Komisya uwzględniając to i przypuszczając możebność nieprzewidzianych w IV. kwartale wydatków wnosi, aby na wydatki zarządu przyjąć w budżecie . . . . . 45.100 „

2 Na budowę nowych dróg krajowych preliminuje Wydział krajowy . . . . . 83.112 złr.

Ponieważ jednak na tę potrzebę nie dotąd nie wydano, a w tej porze roku nowej budowy rozpoczynać trudno, komisya widzi w tem jedynie przypuszczenia, iż pewne przygotowawcze roboty będą przedsięwzięte być mogły, wnosi, aby na ten cel zamieścić na budżecie 30.000 złr.

3. Na przebudowanie dróg krajowych preliminuje Wydział krajowy . . . . . 18.000 złr.

Gdy jednak z kwoty tej wydano dotąd tylko 4.000 złr. na Tarnów, Nedecką drogę, a że może na tę jedynie drogę będzie potrzeba jeszcze wydać resztę preliminowanej kwoty 12.000. Komisya wnosi, aby na przebudowanie dróg krajowych zamieścić w budżecie . . . . . 12.000 złr.

4. Na utrzymanie dróg krajowych preliminuje Wydział krajowy . . . . . 171.977 złr.

Który to wydatek pokryty być ma dochodem z myt przyjętym w ogólnej kwocie 110.789 złr. a dodatkowo z funduszu krajowego w kwocie . . . . . 61.189 złr.

Komisya wnosi, aby tę pozycję jako uzasadnioną zamieścić w Budżecie . . . . . 61.189 złr.

5. Na budowę dróg powiatowych tytułem zasiłku preliminowanego Wydziału kraj. 15.000 złr.

Gdy z kwoty tej wypłacono dotąd tylko . . . . . 3,000 złr.

a przypuścić nie można, aby jeszcze w b. r. tak znaczne potrzebne były zasiłki, komisya więc wnosi, aby na budowę dróg powiatowych jako zasiłek zamieścić w budżecie . . . . . 6.000 złr.

6. Na budowę dróg gminnych, jako zasiłek preliminuje Wydział krajowy . . . . . 55.000 złr.

Gdy z kwoty tej wydano dotąd tylko 28.870 złr. a przypuścić nie można, aby w b. r. jeszcze znacznie większych dawać zasiłków było potrzeba, komisya wyrażając już tu zdanie swe iż przyjęty system dotowania dróg gminnych z funduszu krajowego za niewłaściwy uważa, wnosi jednak uwzględniając, iż przy rozpoczętych robotach okaże się może jeszcze w b. r. potrzeba dalszego zasiłku, wnosi aby na zasiłki dróg gminnych przyjąć do budżetu kwotę . . . . . 35.000 złr.

1. Na zarząd dróg krajowych . . . . . 45.100 złr.

2. Na budowę „ „ . . . . . 30.000 złr.

3. Na przebudowanie dróg krajowych . . . . . 12.000 złr.

4. Na utrzymanie „ „ . . . . . 61.189 złr.

5. Zasiłki na drogi powiatowe . . . . . 6.000 złr.

6. Zasiłki na drogi gminne . . . . . 35.000 złr.

Ogółem 189.288 złr.

Komisya wnosi, aby wydatek na drogi w ogólnej sumie 189 289 złr. zamieścić w budżecie (r. 1868) kwota 160.395 złr. pochodząca z zamierzonej sprzedaży funduszu drogowego zachodniej części kraju, w efektach ulokowanego wykresła się z budżetu na r. 1868, gdyż zrealizowana nie jest i użyłaby nawet w b. r. być nie mogła.

XIII.

Różne przypadkowe.

(stronica 42)

Referent p. Dr. Zyblikiewicz.

Poz. 55. Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . 30.000 złr.

„ 56. Utrzymanie i ustawienie słupów granicznych . . . . . 300 „

„ 57. Wynagrodzenie za cechowanie miar i wag	100 „
„ 58. Dopłaty zaległych należności dodatkowych do podwód dla c. k. wojska po koniec Kwietnia 1866.	2.000 „
Powyższe 4 pozycye zaleca komisya budżetowa bez zmiany do przyjęcia; oprócz tego zamieszczają się dalsze przez Wysoką Izbę uchwalone wydatki nadzwyczajne:	
„ 59. Na kosztą przyjęcia Najjaśniejszych Państwa z uchwalonych 25 000 zlr. wydaną prawdopodobnie kwotę	11 000 „
„ 60. Na wsparcie pogorzalców	25.000 „
Razem	68.400 zlr.

2. Szpital główny we Lwowie.

(stronica 44.)

Referent p. Ludwik hr. Wodzicki.

Do preliminarza specjalnego szpitalu głównego we Lwowie. przedłożył Wydział krajowy już po wydrukowaniu preliminarzy budżetów na r. 1868 i 1869. niektóre wnioski, które na posiedzeniu z dnia 21. września Wysoki Sejm komisji budżetowej przekazał.

Po zbadaniu i dokładnem zastanowieniu się komisya postanowiła polecić Wysokiemu Sejmowi wnioski te do przyjęcia, gdyż uchylenie ich wzmogłoby jeszcze nieład w zarządzie tych szpitali, a zarazem pogorszyło i tak dosyć smutne położenie chorych w obydwóch wyżej pomienionych zakładach.

Wnioski te dotyczą mianowicie:

1. Podwyższenie płacy praczek w szpitalu głównym we Lwowie a to dla 1 praczki z 12 zlr. na 15 zlr., dla innych praczek z 9 na 12 zlr. miesięcznie.

2. Podwyższenie płacy dozorców i dozorecznyń w tymże szpitalu z 10 zlr. 50 ct. na 12 zlr., nadliczbowych dozorców i dozorecznyń z 8 zlr. 92 $\frac{1}{2}$ ct. na 10 zlr. a parobków z 8 zlr. 92 $\frac{1}{2}$ ct. na 10 zlr. miesięcznie.

3. Płace sekundaryuszów pierwszego oddziału chorób wewnętrznych w szpitalu głównym we Lwowie powiększyć ze 157 zlr. 50 ct. na 360 zlr., płacę drugiego i trzeciego sekundaryusza przy oddziale chorób zewnętrznych. ze 105 zlr. i dodatku na wikt po 42 ct. uzystemizować na całkowite wynagrodzenie 360 zlr. rocznie

Płace sekundaryusza przy zakładzie obłąkanych podnieść z 315 na 400 zlr. w. a

4. Ustanowić drugiego sekundaryusza przy zakładzie obłąkanych z pensją roczną 360 zlr.

5. Dla sześciu praktykantów lekarskich podnieść placę roczną ze 105 zlr. na 150 zlr. w. a. pozostawiając im dotychczasowy dodatek na światło i opał

Wszystkie powyższe dodatki dotyczą głównie budżetu na r. 1869. gdyż w budżecie roku 1868. jako już w trzech częściach upłynionego, w drobnej części tylko uwzględnione być mają. Nadto jeszcze przypada wyłącznie na budżet z 1868. wniosek Wydziału krajowego

6. Przeznaczyć tytułem odprawy dla byłego kontrolora zarządu szpitalu głównego we Lwowie Jana Czepelli w kwocie, dwuletniej jego płacy 1.050 zlr. w. a.

Wszystkie te pozycye rozliczone zostały wedle istniejącego dzielnika stałego na wszystkie trzy oddziały szpitalu głównego tj. na oddział chorych, położnic i obłąkanych.

Gdyby Wysoki Sejm raczył przychylić się do zdania komisji i przyjąć wyżej pomienione wnioski, następujące pozycye zmianie uleddyby musiały. Na rok 1868.

W Preliminarzu specjalnym potrzeb oddziału chorych szpitalu głównego we Lwowie powiększyłyby się: rub. I. o 364, rub. III. o 88, rub. VIII. o 816, rub. XIII. o 28 zlr. razem więc powiększyłyby się preliminarz ten o 1356 zlr.

Ponieważ wszystkie inne rubryki komisya budżetowa w uznaniu ich słuszności nie zmienia, przeto wynosiłyby sprawdzone wynikiłości sumaryczne szpitalu głównego we Lwowie w oddziale chorych:

1. W dochodach, zgodnie z preliminarzem	80.506 złr
2. W wydatkach, wedle projektowanego powiększenia	89.674 złr.
3. W niedoborze przez fundusz krajowy pokryć się mającym	9.168 złr

Komisja wnosi zarazem, ażeby wysoki Sejm na petycję Jana Czapelli do L. S. 139 przeszedł do porządku dziennego, gdyż odprawę w kwocie 1.050 złr. można uważać za odpowiednią i dostateczną, a żądanie p. Czapelli o dodatkowe powiększenie tej kwoty wliczeniem dwuletniego relutum za pomieszkanie i 10 sagów drzewa łącznie na rok po 172 złr., komisja poczytuje za należycie uzasadnione.

3. Fundusz położnic.

(Stronica 62, 63.)

Referent poseł Ludwik hr. Wodzicki.

Odpowiednio do wniosków poczynionych przy szpitalu głównym lwowskim w oddziale chorych, przypada poczynić zmiany stosowne w preliminarzu funduszu położnic, a mianowicie:

w dziale potrzeb (str. 63) Rub. I pomnożyć o	34 złr.
" " " " VIII. " "	62 "
" " " " XIII. " "	2 "
Razem " "	98 "

Doliczając do tego preliminowaną przez Wydział krajowy sumę potrzeb	8386 "
będzie wynosić sprawdzona suma wydatków	8484 "
a w porównaniu z dochodami	528 "
okazuje się właściwy niedobór	7956 "

którego przyjęcie na fundusz krajowy, komisja budżetowa wnosi.

4. Fundusz obłąkanych.

(Stronica 76, 77.)

Referent poseł Ludwik hr. Wodzicki.

Jako dalszy wynik poprawek uskuteczionych w oddziale chorych i funduszu położnic, uskuteczniiono także i w funduszu obłąkanych, stosowne zmiany, których przyjęcie komisja budżetowa Wysockiej Izbie zaleca, a to:

w dziale potrzeb (str. 77) Rub. I. powiększenie o	46 złr.
" " " " III. " "	122 "
" " " " VIII. " "	112 "
" " " " XIII. " "	4 "
Razem " "	284 "

doliczywszy do tego sumę potrzeb preliminowaną przez Wydział krajowy	42.443 "
będzie wynosić ogólna suma wydatków	42.727 "
a w porównaniu z dochodami	7.092 "
okazuje się właściwy niedobór	35 635 "

który do pokrycia z funduszu krajowego komisja budżetowa zaleca.

5. Fundusz podrzutek.

(Stronica 90).

Referent p. Ludwik hr. Wodzicki.

Niemając powodów do zmiany przedłożonego przez Wydział krajowy preliminarza, komisya wnosi: aby wysoka Izba takowy wedle projektu Wydziału krajowego przyjąć raczyła.

6. Szpital Ś. Łazarza w Krakowie.

a. Oddział chorych sporadycznych.

Do tego preliminarza przedłożył także Wydział krajowy już po wydrukowaniu onego, wnioski względem powiększenia cyfry wydatków w niektórych rubrykach, a wysoka Izba na posiedzeniu z dnia 21. września r. b. przekazała takowe komisji budżetowej.

Wnioski te dotyczą:

1. Kwoty 60 złr. wypłacać się mającej corocznie pomocnikowi w zarządzie lasu Rączny, do szpitala Ś. Łazarza należącego.

2. Wynagrodzenia rocznego 200 złr. dla nowego sługi kancelaryjnego, którego dyrekcya szpitalna przyjąć była zmuszoną. Wydatek pozycyi 1. przyznany został na trzy kwartały 1868. r. w kwocie 45 złr. i przypada w zupełności na oddział chorych powyższego szpitala; zaś wydatek pozycyi 2. przyznany został na pół roku i dni kilka, w kwocie 120 złr. i przypada w $\frac{2}{3}$ częściach na oddział chorych a w $\frac{1}{3}$ części na oddział położnic i podrzutek. W roku 1869. dopiero zamieszczone zostaną na budżecie całoroczne kwoty należności.

W skutek tych zmian wypada w obecnym preliminarzu:

do rub. I. dodać kwotę	80 złr.
„ „ VIII. „ „	45 złr.
	razem 125 złr.
Doliczywszy tę dodatkową kwotę do sumy potrzeb prliminowanych przez Wydział kr. (1. 101)	35.291 złr.
Okazuje się łączna suma wydatków	35.416 złr.
w porównaniu z sumą dochodów (str. 100).	41.026 złr.
pozostaje nadwyżka w dochodach	5.610 złr.

7. Szpital Ś. Łazarza w Krakowie.

b. Oddział położnic i podrzutek.

(Stronica 114).

Referent p. Ludwik hr. Wodzicki.

Odpowiedało do uczynionego wniosku przy tymże szpitalu w oddziale chorych, wynika potrzeba zmienić w preliminarzu „położnic i podrzutek,” rubryka I. wydatków powiększeniem o kwotę 40 złr. jako przypadającą w $\frac{1}{3}$ części płacę dla nowo przyjętego sługi kancelaryjnego.

Tym sposobem wynosić będzie ogólna suma potrzeb tego oddziału	51.606 złr.
a w porównaniu z prliminowaną przez Wydział krajowy sumą dochodów	13.633 złr.
okazuje się rzeczywista suma niedoboru	37.973 złr.

którą komisya do pokrycia z funduszu krajowego zaleca.

7. Szpital Ś. Ducha w Krakowie.

a. Oddział obłąkanych.

(Stronica 124).

b. Oddział syfilitycznych.

(Stronica 132).

Komisya niemając powodów do zmiany preliminarza przez Wydział krajowy przedłożonych wnosi: „Wysoka Izba raczy takowe wedle projektu Wydziału krajowego przyjąć.“

8. Szpital św. Ducha w Krakowie: Oddział obłąkanych	9.975	„
9. „ „ „ „ „ „ syfilitycznych	19.169	„
10. Fundusz policyjny	4.599	„
Suma wydatków	1,161 714	złr.
W porównaniu z sumą dochodów	181.509	„
Okazuje się niedobór	980.205	złr.

Od tego odtrącić należy:

a) Pozostałą gotówkę kasową z końcem 1866. roku	12.037	złr.
b) „ „ „ „ 1867. „	189 737	„
	201.774	„

Po odtrąceniu zostaje właściwa suma niedoboru . . . . . 778.431 złr.

Niedobór ten pokryć należy dodatkami do podatków stałych, wynoszących wedle sprawdzonej na rok 1868. należności . . . . . 5,800.000 złr.

Jeden cent dodatku przynosić będzie 58.000 złr. w. a. a ponieważ na rok 1868. pobierano prowizorycznie dodatków krajowych po 15 centów od jednego złotego austr. podatku, Komisya przeto przedkłada Wysokiej Izbie do uchwalenia następujące wnioski:

Uchwała finansowa o pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1868.

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku administracyjnym 1868 uchwała Sejm podatki do podatków stałych z dodatkiem $\frac{1}{4}$ części po 15 centów od każdego złotego austriackiego.

II Upoważnia się Wydział krajowy wyjątkowo na rok 1868. do przenoszenia oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryki innej.

Na skutek tej uchwały pozostałaby suma 91 573 złr jako przewyżka dochodowa na rok 1869.

Suma dochodów	—————	Wysokość
181.509 złr.		
12.037		
189.737		
201.774		
778.431		
5.800.000		
6.579.431		
181.509		
6.760.940		
91.573		